

MEI 2009

BUITENHOF

D66 Den Haag

Inhoud

Redactioneel	2	Programmacommissie goed op koers	11
Bestuur - Van de voorzitter	3	Nieuwe leden - Stellen zich voor...	12
Interview - Gerben Jan Gerbandy	4	Willem Frens	12
EU-verkiezingen - Tips van drie oudgedienden	6	Marieke Vonk	13
Fractie	8	Column Bob van den Bos	14
Het is tijd voor progressieve participatie	8	Agenda & Colofon	15
Vereniging	10		
Debat 2 april: 'Democratie achter de schermen'	10		

Beste lezer

Welkom in dit meinummer van het Buitenhof, een nummer dat onmiskenbaar in het teken van de Europese verkiezingen op 4 juni a.s. staat. Zo interviewen we Gerben-Jan Gerbandy, die naar we hopen straks 'onze' nieuwe Haagse vertegenwoordiger in het Europese Parlement wordt. Om hem een vliegende start te geven, hebben we drie Haagse oud-leden van het EP gevraagd hem van tips te voorzien.

Nog meer 'Europa' vindt u in onze gastcolumn, deze keer geschreven door Bob van den Bos.

Wij verheugen ons op de verkiezingen en graag tot ziens op de uitslagenavond op 4 juni. Deze avond zal plaatsvinden in Den Haag.

Daarnaast hebben we ook 'gewoon' afdelingsnieuws. Zo brengen wij een verslag van een politiek café over 'democratie achter de schermen', nieuws van de commissie die het programma voor de komende gemeenteraadsverkiezingen voorbereidt en twee interviews met nieuwe leden van onze afdeling.

Ook maakt onze gemeenteraadsfractie ons deelgenoot van haar recent ingediende voorstel voor verbeterde participatie van Haagse burgers in de gemeentelijke besluitvorming.

Voorts is vermeldenswaardig dat de redactie nog steeds als kool groeit. We verwelkomen Charlotte Meindersma, Tjerk Heringa (die verantwoordelijk is voor de fantastische opmaak) en Arthur van der Sande. Gezamenlijk wensen wij u veel leesplezier toe.

Namens de redactie,

Tobias Dander

Het experiment “Europa”

Het is bijna zover. Op 4 juni kiezen we de Nederlandse vertegenwoordigers in het Europees Parlement. Anders dan Wilders cs. ons willen doen geloven, kiezen we niet voor 25 Nederlanders die in Europa de Nederlandse belangen optimaal moeten behartigen, maar kiezen we politici die toezien op een goed functioneren van de Europese instituties en die mede vormgeven aan de gezamenlijke toekomst van burgers in de EU voor zaken als onderwijs & onderzoek, milieu, veiligheid en economie. Als je die thema's zo ziet, is het logisch dat D66 een Europees denkende partij is (en altijd is geweest ook).

Een partij die deze onderwerpen serieus neemt, komt bijna als vanzelf in Europa uit. Er is nog genoeg te verbeteren aan Europa, maar daar ligt wel de sleutel voor vele oplossingen. Of zou Wilders echt denken dat Nederland het in de wereldwijde energie- en klimaatcrisis alleen wel redt, zo vlak achter de dijken?

D66 scoort in alle onderzoeken en stemwijzers het hoogst als Europees denkende partij. Maar wist u dat PvdA, VVD en CDA daar eigenlijk vlak achteraan komen? Zouden hun lijsttrekkers dat eigenlijk wel door hebben? Hebben die hun eigen Europese verkiezingsprogramma's wel gelezen? Of kiezen ze er bewust voor de kiezers een ander verhaal te vertellen, omdat ze denken dat kiezers dat liever willen horen? Ik ben ervan overtuigd dat kiezers feilloos doorhebben dat de grote middenpartijen alleen maar met de anti-europese hype meeliften om stemmen binnen te halen en dan in Europa gewoon meewerken met hun partijgenoten in de Europese Commissie of in de nationale regeringen. Ik kan alleen maar hopen dat de kiezers dat laffe gedrag afstraffen.

Waarom doen CDA en PvdA eigenlijk zo huichelachtig over Europa? Waarom vertellen ze niet vol trots over de historische rol die hun partijen hebben gespeeld om het experiment “Europa” te starten? Waarom brengen ze niet in herinnering dat Europese samenwerking en een gezamenlijke visie op het omgaan met schaarse grondstoffen hét politieke antwoord was op een lange geschiedenis van allesvernietigende oorlogen? Waarom vertellen ze niet dat hun partijen daar consequent aan hebben bijgedragen? Natuurlijk zijn daarbij fouten gemaakt, zoals een uit de hand gelopen landbouwbeleid. Die fouten moeten worden rechtgezet en D66 doet daar goede voorstellen voor, maar de gekozen richting is nog altijd goed:

Europese samenwerking en het delen van de vooruitgang. Het is doodzonde dat PvdA, CDA en VVD zich lijken te schamen voor hun prominente rol in de Europese geschiedenis. Erger nog, het is eigenlijk een schande.

Wist u dat CDA-lijsttrekker Wim van de Camp al sinds 1982 in de Tweede Kamer met het CDA heeft meegestemd voor verdere integratie van Europa. Het CDA was voor de komst van de Europese Unie, voor de komst van de Euro, voor het verdrag van Nice, voor het verdrag van Lissabon. Van der Camp stond daarbij altijd achter zijn voormannen, zoals de premiers Lubbers en Balkenende. Daar horen we van hem nu niets meer over. Maar weet u wat ik wel hoor als ik hem steeds weer hoor huichelen over Europa? Ik hoor regelmatig een haan kraaien. Hoort u 'm ook?

Erik van Buiten

Gerben Jan Gerbrandy

Op 4 juni aanstaande zijn de verkiezingen voor het Europees Parlement. De D66-campagne is ontketend onder leiding van Sophie in 't Veld. Haar running mate, de nummer 2 op de lijst, is Gerben Jan Gerbrandy. Vrijdagmiddag 24 april zit ik met Gerben Jan in de tuin van zijn huis in de Haagse Vogelwijk. De zon schijnt fel en er staat een licht briesje. Het is een prachtplek, één straatlengte verwijderd van het mooie Westduinpark en de zee. De bedoeling is inderdaad dat dit het huis en thuis blijft van de familie Gerbrandy, verklaart Gerben Jan desgevraagd.

Je bent deze week in Berlijn geweest bij de oprichting van de Berlijnse afdeling van D66.

Ja, dat was erg leuk. We hebben nu een afdeling in New York, Brussel, Londen en Berlijn. Laurens Jan Brinkhorst en ik zijn naar Berlijn geweest en we hebben daar een debat over Europa gevoerd met Peter Altmaier (CDU, staatssecretaris Binnenlandse Zaken van Duitsland). Wat mij vooral opvalt is dat de toon van het debat over Europa in Duitsland veel positiever is dan hier.

Hoe gaat de campagne?

Goed! Er zijn twee dingen die deze campagne echt leuk maken. Ten eerste is er voor ons, D66, veel te doen. De anti-Europese stemming in Nederland maakt het voor D66 als de enige echt pro-Europese partij bijzonder uitdagend om de mensen het belang en de noodzaak van Europa uit te leggen. Er valt werkelijk iets te kiezen. Vroeger was Europa van een klein groepje pro-Europeanen. Nu doen ook de meer Europa-sceptische partijen mee

in het debat. Dat maakt het een stuk interessanter. Ten tweede voeren we campagne met een hele leuke groep kandidaten. We zijn veel met elkaar op pad. En ook in de peilingen gaat het goed. Dat geeft veel energie.

Waarom Europa, en waarom Gerben Jan Gerbrandy?

Ik ben ervan overtuigd dat de grote thema's op de internationale agenda staan: energiebeleid, klimaat, economie, voedselzekerheid. Dat zijn de thema's waar ik me op wil richten. In de jaren '90 heb ik vijf jaar in Brussel gewerkt, dus ik ken die wereld goed.

We moeten naar een sterker Europa, ook voor wat betreft het gezamenlijk buitenlands beleid. Dat Israël Gaza is binnengevallen had te maken met het politieke vacuüm in de Verenigde Staten toen Obama Bush als president opvolgde. Ik vind dat ook Europa politieke verantwoordelijkheid moet dragen in het mondiale veld. Dat hebben we verzuimd in het voorbeeld van Israël.

Dat is een mooie gedachte, maar een sterk gemeenschappelijk buitenlands beleid van alle Europese lidstaten, dat is nog een lange weg te gaan.

Ja, dat is nog een lange weg. Maar ik zie geen reden om daar pessimistisch over te zijn. Tot de invoering van de Euro waren de mensen die geloofden dat Duitsland ooit afstand zou doen van de Duitse Mark op één hand te tellen. Maar ze doen mee! En we mogen ons gelukkig prijzen, want zonder de Euro hadden de gevolgen van de financiële crisis nog veel ernstiger kunnen zijn.

Voor een sterk Europa dus. Hoe ga je anti-Europese stemming onder de kiezers te lijf?

Door niet moe te worden mensen ervan te overtuigen dat Europa een stap vooruit is in plaats van achteruit. Daarvoor is het ook belangrijk dat de Europese instellingen aan het beeld werken dat van Europa heerst.

We zullen die onzinnige verhuispartijen tussen Brussel en Straatsburg dus weer ter discussie stellen. En ook de Brusselse bureaucratie moet aangepakt worden. De papierwinkel die nodig is bij de aanvraag van Europese subsidies bijvoorbeeld, daar is niet door te komen. De bedoeling is om fraude te voorkomen, maar het middel is hier vaak erger dan de kwaal. Het kan ook anders, door meer vanuit vertrouwen te werken dan vanuit wantrouwen.

En de inhoudelijke programmapunten?

In de eerste plaats zou ik me willen storten op het energiebeleid. De fossiele brandstoffen raken op en we moeten niet in een wereld terecht komen waarin we met z'n allen op jacht zijn naar de laatste vaatjes olie. En we moeten ook niet afhankelijk worden van staten als Rusland en Saoedi-Arabië, die weliswaar olie en gas hebben, maar het met de democratie nog niet zo nauw nemen. Daarom moet Europa het voortouw nemen in een innovatief energiebeleid, gebruikmakend van alternatieve bronnen, zoals wind en zonne-energie.

Ik zie een Europese energiemarkt voor me waarin de windenergie wordt gewonnen voor de Nederlandse kust, en zonne-energie in Zuid-Spanje. Daarnaast moeten we een speerpunt maken van energiebesparing. Met de juiste maatregelen om verspilling tegen te gaan kan ons energieverbruik al met zo'n 30% omlaag.

Dit hangt allemaal nauw samen met natuurbeheer. Ik ben een groot natuurliefhebber. De natuur is de basis

van ons leven. Het wordt hoog tijd dat wij de natuur wat beter en nauwkeuriger gaan waarderen. Bijvoorbeeld natuurvernietiging door overbevissing, daar moeten we een prijskaartje aan hangen, zodat daar economische afwegingen bij gemaakt kunnen worden. Er zijn landen waar olie zit onder een waardevol oerwoud. Toch wordt die olie niet gewonnen, omdat de overheid het oerwoud niet wil opofferen. Dat soort denken is nu eerder uitzondering dan regel. Dat wil ik veranderen.

Heb je een voorbeeld wat dichterbij huis?

Neem de havenplannen van onze wethouder Norder. Die cruiseterminal met een complete nieuwe buitenhaven en die enorme hoogbouw bij het havenhoofd, dat is volledig in strijd met het Europese natuurbeleid. Realisatie van die plannen zou desastreus zijn voor het Westduinpark. Dat is een "Natura 2000" gebied, wat betekent dat het door de Nederlandse overheid bij de Europese Commissie is gemeld als natuurgebied met specifiek communautair belang. Daar mogen we van mij wel wat steviger stelling in nemen. Het leeft bij heel veel mensen. Onze kuststrook is uniek, daar moeten we zuinig op zijn. Vanuit het Europees Parlement wil ik ook daar goed op toezien.

Tot slot nog enkele human interest vragen:

Via welke media kunnen de mensen jou volgen?

Ik ben te vinden op LinkedIn, Facebook, Hyves, Youtube, ik hou een weblog bij en ik twitter tegenwoordig ook.

Welk boek ligt nu op het nachtkastje?

'Open en onbevangen' over de noodzaak van een vrijzinnige politiek, met bijdragen van o.a. Alexander Rinnooy Kan en Roger van Boxtel. Een herkenbaar geluid en daarom inspirerend. Ik kan het iedereen aanraden.

En welke cd zit er momenteel in de autoradio?

Volgens mij 'Liedjes met een hoepeltje' of 'Jip en Janneke'. Maar als de kinderen niet meerijden zet ik graag een liveconcert van Live op. Geweldig goede band.

Dank voor dit gesprek.

Graag gedaan.

Karel Feenstra

Praktijkadviezen voor Gerben Jan

Op 4 juni 2009 zullen in Nederland de Europese verkiezingen plaatsvinden. Voor Nederland zijn er 25 van de 736 zetels die het Europese Parlement telt te verdelen. Heel voorzichtig mogen we er op hopen dat onze afdeling wederom een 'echte Hage-naar', in de persoon van Gerben-Jan Gerbrandy, naar het Europese Parlement mag afvaardigen. Reden voor de redactie om te rade te gaan bij drie eveneens Haagse prominente leden van D66 die allen lid van het Europese Parlement zijn geweest. Wij vroegen Laurens Jan Brinkhorst, onder meer oud-minister van Economische Zaken en erelid van D66, Lousewies van der Laan, onder meer oud-fractievoorzitster en lijsttrekker van D66 en Hanneke Gelderblom-Lankhout, onder meer oud-lid van de D66-fractie in de Eerste Kamer, wat volgens hen de belangrijkste do's en dont's voor Gerben-Jan Gerbrandy in Europa zijn.

Wat is de belangrijkste tip die u aan Gerben-Jan Gerbrandy zou willen meegeven?

Laurens Jan Brinkhorst

Ik raad hem aan zich sterk te profileren met D66 als enige pro-Europese partij in Nederland.

Lousewies van der Laan: Houdt het contact met Nederland, daar zitten je kiezers en dus de mensen die je vertegenwoordigd. Natuurlijk zijn dat D66 kiezers – mensen met een pro-Europese blik naar buiten die wars zijn van nationalisme en die willen dat je je inzet voor Europese zaken – maar blijf met beide benen in Nederland staan.

Hanneke Gelderblom-Lankhout: Houdt veel tijd vrij om na te denken over wat jij aan de orde zou willen stellen. Dus je agenda en je hoofd niet vol laten plannen door ambtenaren, die liever niet willen dat jij afwijkt van de agenda die zij wel voor je zullen opstellen.

Wat is de grootste 'valkuil' voor Gerben Jan Gerbrandy in Brussel?

Laurens Jan Brinkhorst: Zijn grootste valkuil is dat hij zich laat meeslepen door 'Euro-realist', die alleen maar minder Europa willen.

Lousewies van der Laan: Zo opgaan in het "Europese" dat je niet meer weet wat er in Nederland echt leeft. Zo hard werken in Brussel dat de Nederlandse media – via wie je veel kiezers kunt bereiken met onze D66 visie – je niet weten te vinden.

Europarlementariërs moeten mijns inziens ook gewoon elke donderdagavond in Nieuwpoort zitten om de Europese vraagstukken te koppelen aan de Nederlandse agenda.

Aangezien bijvoorbeeld de Volkskrant acht journalisten in den Haag heeft en maar een in Brussel, zul je in Den Haag aan de slag moeten met onze Europese ideeën.

Hanneke Gelderblom-Lankhout: Laat zien dat geen enkel probleem gebaat is met oplossingen uit de vorige eeuw. Start voor jezelf met de vraag wat is het probleem eigenlijk. Pas daaruit volgt de aanzet tot een oplossing. Kort samengevat: een goede vraag is belangrijker dan een ideologisch bepaald antwoord.

Waarmee score je het best als politicus en waarmee voor het grote publiek?

Laurens Jan Brinkhorst: Er is geen verschil. Het beste profileer je je door betrouwbaarheid en consistentie. Je moet afzien van populistisch gezwets.

Lousewies van der Laan: Dat is onmogelijk te voorspellen. Ik was zelf erg trots op het ziekenhuis in Gaza dat door mijn druk eigenlijk open ging en mijn financiële hervormingswerk, maar de publieke doorbraak kwam toen ik de positie van het Vaticaan aan de kaak stelde. Op een gegeven moment zal Gerben-Jan zijn thema vinden en of dat nu milieu, voetbal of mensenrechten is – hij zal scoren!

Lousewies van der Laan

Hanneke Gelderblom-Lankhout: Het grote publiek? D66 is geen populistische partij en zal dat naar ik hoop ook nooit worden. Dan houdt het op D66 te zijn.

Wat voor motto zou u Gebrandy meegeven?

Laurens Jan Brinkhorst: Meer Europa en niet minder Europa.

Lousewies van der Laan: Europa geeft een beginnend politicus veel meer ruimte om te experimenteren en fouten te maken, dus: neem vooral risico's!

Hanneke Gelderblom-Lankhout: Het EU-parlement heeft de neiging zich met de hele wereld bezig te houden. Doe daar niet aan mee. Een werkelijke eenwording, met

Hanneke Gelderblom-Lankhout

de nieuwe en de nog toe te treden EU-landen, in regelgeving en handhaving daarvan is al moeilijk genoeg. Daarom verdient, vooral ook van Europarlementariërs, Hongarije meer aandacht

dan Honduras, Bulgarije meer dan Belize. Besteedt daaraan je energie. Dat zal de onterechte weerzin tegen de EU wellicht doen afnemen.

Kan een afdeling als Den Haag een Europarlementariër nog van dienst zijn? Zo ja, hoe?

Laurens Jan Brinkhorst: Door actief mee te helpen in de campagne. Zelf rij ik mee met de bus op 4 juni a.s. als deze in Den Haag is. Ik hoop daar veel leden te zien.

Lousewies van der Laan: Zeker! Door het contact met Nederland en Den Haag levend te houden, bijvoorbeeld door hem te laten weten wat er echt speelt. En nu natuurlijk tijdens de campagne door te zorgen dat er minstens twee, maar liefst drie Europarlementariërs van D66 komen.

Hanneke Gelderblom-Lankhout:

Den Haag groeit uit tot internationale hoofdstad van Law and Justice. Vergeet in Brussel Den Haag niet. Wij zullen je graag blijven volgen.

Gert van IJperen en Arthur van der Sande

Het is tijd voor progressieve participatie

door Marjolein de Jong en Rachid Guernaoui

Het gaat niet goed met de relatie tussen burgers en overheid in onze stad. Uit de Haagse samenleving ontvangen we signalen dat het stadsbestuur zich vaak regentesk, dwingend, onbuigzaam, betweterig en zelfingenomen opstelt. Gunstige uitzonderingen daar gelaten blijkt 'Meedoen' (het motto van dit college) in de praktijk moeilijker te realiseren dan het klinkt. De wethouders beginnen daar ook achter te komen en onderkennen nu mondjesmaat de gebreken van de vormen van meedoen (inspraak/samenspraak) die we in Den Haag hebben. We durven hier overigens te stellen dat die plotselinge realiteitszin meer met de langzaam naderende verkiezingen te maken heeft, dan met een oprechte intentie de Hagenaar meer invloed te gunnen.

D66 gelooft wél in het benutten van de creativiteit en betrokkenheid van de inwoners van de stad. Vanuit die gedachte hebben we ook altijd oppositie gevoerd en daarom hebben we een initiatiefvoorstel, genaamd "Progressieve Participatie", geschreven. Daarin geven we aan hoe participatie beter vormgegeven kan worden.

Waar gaat het fout en hoe kan het beter?

Het voert te ver hier de vele voorbeelden van gebrekkige communicatie, niet waargemaakte of verkeerde verwachtingen van Hagenaars, nevelige procedures en in beton gegoten plannen van de gemeente uitgebreid te bespreken. Wel zijn er naar onze mening telkens twee duidelijk te onderscheiden zaken die fout gaan: de houding van het stadsbestuur en de onduidelijke spelregels van de samenwerking en inspraak.

Houding

Nog steeds kunnen wij ons verbazen over de verhalen van mensen uit de stad die 'iets' met de gemeente te maken hebben of hadden. Uit die verhalen komt naar voren dat de gemeente zich weinig invoelend, problematiserend, eigenwijs of soms gewoonweg onprofessioneel opstelt. In het onlangs verschenen jaarverslag van de gemeentelijke ombudsman Den Haag kan men er helaas weer veel voorbeelden van vinden. Natuurlijk gaan er ook zaken goed en doet de ambtenarij zijn best; maar het overheersende gevoel bij de Hagenaar is nog te vaak teleurstelling of onvrede.

Dat dit een breed gedragen gevoel is, blijkt uit de grote kritiek die maatschappelijke en bewonersorganisaties, evenals particulieren op het samen- en/of inspraakproces hebben gehad de afgelopen jaren. De gemeente heeft deze geluiden te veel en te vaak afgedaan onder de noemer 'we kunnen niet iedereen tevreden houden'. Dat roept bij D66 het gevoel op dat de inwoners van Den Haag niet voldoende serieus worden genomen. Dat is volgens ons een zeer slechte zaak, zo niet een bestuurlijke doodzonde.

Tegelijkertijd worden Hagenaars overspoeld met gemeentelijke plannen. Hierdoor komen overleg tussen maatschappelijke organisaties, tijd voor (gezamenlijke) standpuntbepaling en een effectieve communicatie richting het gemeentebestuur onder hoge druk te staan. Het gevoel ontstaat zo dat het gemeentebestuur haar plannen er door probeert te drukken. Ook dit resulteert in verlies van draagvlak voor (toekomstige) plannen en verlies van vertrouwen in de gemeente als partner.

Het huidige college lijkt nog te weinig van doordrongen van het feit dat (goed) bestuur niet meer bij uitstek is gebaseerd op van bovenaf uitgeoefende macht. Inwoners van de stad hebben veel meer te zeggen gekregen; als overheid kun je ook niet meer om de Hagenaar heen. Die wil meepraten en is dankzij internet en de toegankelijkheid van allerlei informatie veel mondiger en deskundiger geworden.

We moeten ook de hand in eigen boezem steken. De politiek - en dus ook de Haagse gemeenteraad - heeft te weinig laten horen dat de overheid niet de oplossing voor alles is. De overheid is namelijk geen geluksfabriek, die met een druk op de knop alle voorwaarden voor een veilig, welvarend en gelukkig bestaan kan creëren. We pleiten in dit artikel dus niet voor een overheid die zegt "u vraagt, wij draaien". Hagenaars moeten het stadsbestuur niet als persoonlijke probleemoplosser zien. Het stadhuis is er niet voor individuele belangen; ze gaat over het algemeen nut en moet de uiteenlopende belangen van Hagenaars tegen elkaar afwegen. Wel bepleiten we een redelijkere en constructievere opstelling van het stadsbestuur.

Onduidelijke spelregels

De gemeente Den Haag heeft op dit moment een inspraak- en samenspraakverordening waarin de kaders en spelregels voor het 'meedoen' zijn vastgelegd. Deze verordening biedt echter in zijn huidige vorm te weinig houvast voor de

gemiddelde Hagenaar en geeft weinig aanleiding tot het samen (gemeente en Hagenaar) verantwoordelijkheid nemen. Een aanpassing van deze verordening is noodzakelijk. Ook de termen 'inspraak en samenspraak' blijken telkens weer aanleiding voor verwarring.

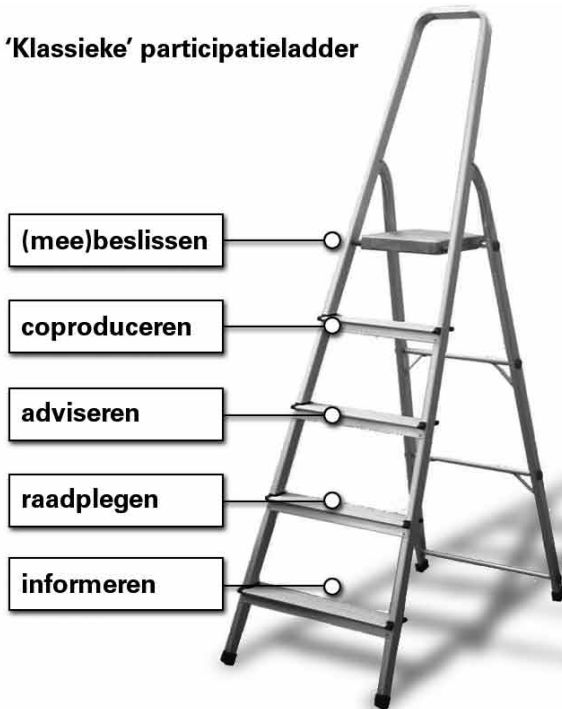
Ons plan

De titel van ons initiatiefvoorstel ("Progressieve Participatie") slaat op de nieuwe manier van denken die wat ons betreft nodig is én op de opeenvolgende treden van de participatieladder. In die ladder staan een zestal gradaties van participatie aangegeven. Het is een participatiewijzer, waarbij de mate van invloed telkens opschaalt en verandert, afhankelijk van op welke trede van de ladder men zich bevindt. Overigens suggereerde iemand dat in de ideale maatschappij de ladder zoals die bedacht is door het Instituut voor Publiek en Politiek op zijn kop staat:

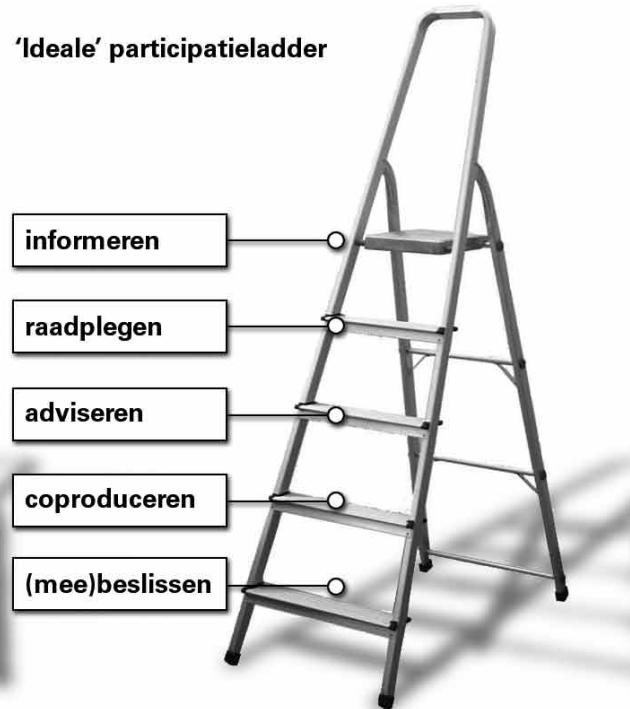
gebruik van de modernste communicatiemiddelen, flexibiliteit en innovatie, gebruik van bemiddelaars, gedeelde verantwoordelijkheid en – last but not least – het feit dat participatie wat mag kosten.

We realiseren ons dat we met dit plan niet in één klap de geschetste problematiek oplossen. Wel zijn we ervan overtuigd dat - als de gemeente én de Hagenaar de uitgangspunten en de ladder omarmen - het een grote stap in de goede richting betekent. Dat vraagt niet alleen een aanpassing van de (houding van) de gemeente, maar ook verantwoordelijkheid van de Hagenaar. Slechts als men beseft dat er geen tegenstelling is tussen overheid en burger, kan er een gezamenlijke bereidheid ontstaan om te werken aan een betere Haagse samenleving: indien het gemeentebestuur de ladder onderaan stevig vasthoudt, kan de Haagse burger de bovenste trede bereiken.

'Klassieke' participatieladder

'Ideale' participatieladder

Door de participatieladder te verankeren in de inspraak- en samenspraakverordening worden de spelregels duidelijker en beter.

Ook hebben we tien uitgangspunten opgeschreven, waarmee je de invloed en participatie van de Hagenaar op het gemeentelijke beleid beter regelt. De uitgangspunten zijn in het kort: goede voorbereiding, vertrouwen en geen wantrouwen, open communicatie, maatwerk, levendigheid,

“Democratie achter de schermen”, verslag debat 2 april jl.

Vraag burgers van een democratisch land of zij blindelings vertrouwen op de politiek en het antwoord is zelden een volmondig ja. In een goede democratie ligt de macht bij het volk. Maar is dat ook de praktijk? Wat gebeurt er achter de schermen van de Nederlandse democratie? Op 2 april traden Bert Kreemers, Bob van den Bos en Mark Kranenburg, onder leiding van Stefan Wijers* in de “Synagoge” achter de Haagse Kluis in debat over hun ervaringen en ideeën over de Nederlandse politieke besluitvormingsprocessen.

Kabinetformaties zijn geheimzinnige procedures, de bereidheid om te praten over de Nederlandse deelname aan de oorlog in Irak of het JSF-project is gering. De openheid in politieke besluitvormingsprocessen lijkt steeds verder af te nemen. Dat heeft mede te maken met de verruwing van het debat als gevolg van een toenemende angstcultuur, meent Kreemers. Parlementsleden zijn steeds sneller geneigd om een spoeddebat aan te vragen. De reactie daarop is dat het kabinet eventuele gevoeligheden eerder bedekt, met een averechts effect: het wantrouwen bij Kamerleden en burgers neemt alleen maar toe. Toch heeft de overheid een bepaalde mate van vertrouwelijkheid nodig. De Wet openbaarheid bestuur stelt daarvoor duidelijke kaders, alleen de toepassing door beleidsambtenaren is soms totaal willekeurig, zegt Van den Bos. Kreemers tekent hierbij aan dat niet elk beleidsterrein zich goed leent voor openheid. Bij Defensie is al gauw sprake van een strikt vertrouwelijk document.

De media hebben hun eigen rol in het democratische besluitvormingsproces. Maar die wordt thans niet optimaal benut. Kranenburg begrijpt wel dat ministers niet zo gauw geneigd zijn om “lijken” aan journalisten te geven. Een optreden bij Pauw en Witteman heeft immers

meer impact dan een optreden in de Tweede Kamer. Maar bij de recente crisisonderhandelingen ging het te ver. Journalisten kregen daar vrijwel geen directe informatie, zodat de verslaggeving erg eenzijdig werd. De politieke cultuur in Nederland is verkrampt, zegt Van den Bos. Dat ligt ook aan het coalitieprincipe, waarbij naast inhoudelijke strategie ook vaak tactische belangen een rol spelen bij het verstrekken van informatie. In de Verenigde Staten bijvoorbeeld is veel meer openheid.

Van den Bos constateert dat de ambtenaren buitengewoon veel (politieke) macht hebben. De panelleden vinden dit geen goede zaak. Kranenburg is een voorstander van het Weberiaanse model, waarbij de ambtenaren zich dienstbaar aan de politiek verantwoordelijke opstellen. Het initiatief van de beleidsvorming hoort bij de bewindspersoon te liggen, maar dat is lang niet altijd het geval, zegt Van den Bos. Dat is ook erg lastig als je ziet hoe breed het veld is waarvoor een minister verantwoordelijk is. Een oplossing zou zijn naar Angelsaksisch voorbeeld meer mensen met politieke verantwoordelijkheid aan te stellen. Meer staatssecretarissen op deelgebieden dus.

Overal waar macht zich concentreert, moeten tegenkrachten worden inge-

zet, luidt de slotsom van het panel. Het parlement heeft daarin een prominente taak en moet daarom goed geïnformeerd worden. Op de vraag hoe het komt dat deze gebrekkige informatievoorziening zo gemakkelijk geaccepteerd wordt, wordt geantwoord dat er kennelijk een natuurlijk vertrouwen in het publiek bestuur bestaat. Kreemers vraagt zich af of dat vertrouwen wel zo diep gaat. De Tweede Kamer, zeker de coalitiefracties, mag het kabinet wel wat harder aanpakken, vindt hij. Maar dan moet de Tweede Kamer wel goed geïnformeerd zijn en niet achter de feiten aanlopen, zegt Van de Bos. Het vak van parlementariër wordt naar zijn idee nog te vaak onderschat.

Karel Feenstra

** Bert Kreemers, voorheen Defensievoorlichter van minister Voorhoeve, promoveerde in februari 2009 met Hete Hangijzers; de aanschaf van Nederlandse gevechtsvliegtuigen.*

Bob van den Bos (D66), politicoloog, oud-lid van Nederlands en Europees parlement, promoveerde mei vorig jaar met Mirakel en debacle, over de Nederlandse besluitvorming bij het verdrag van Maastricht (1992).

Mark Kranenburg is journalist bij NRC-Handelsblad. Stefan Wijers heeft een eigen bedrijf, TweeTact, en is professioneel debatleider. Hij is lid van de afdeling D66 Den Haag.

Programmacommissie goed op koers

Het was een zeer zonnige zaterdagmiddag. Toch troffen ruim 25 D66-leden elkaar op 18 april jl. in het stadhuis om input te genereren voor het programma waarmee we begin 2009 de gemeenteraadsverkiezingen ingaan. Na een inleiding van ons Haagse Tweede Kamerlid Fatma Koser Kaya lichtte Tobias Dander als voorzitter van de programmacommissie de vorderingen tot zover toe. De commissie heeft sinds haar start eind januari een raamwerk voor het programma in elkaar getimmerd. "Vergelijk het met het bouwen van een huis: het fundament, het skelet, de vloeren en buitenmuren en het dak zijn nodig om daarna de kamers te kunnen inrichten. Die kamers richten we in met thema's en bijbehorende programmapunten."

Motto en visie

Dit raamwerk ziet er als volgt uit. Om te beginnen hebben we een motto ontwikkeld waar we de verschillende thema's in kunnen inpassen: "D66 wil dat je je in Den Haag kunt ontplooiën, in harmonie met de omgeving. En om dat allemaal te kunnen doen, moet een aantal voorwaarden op orde zijn." Onder het kopje 'ontplooiën' vallen thema's als werk, onderwijs, cultuur, sport en zorg. In 'harmonie met de omgeving' horen thema's als stadsontwikkeling, milieu, verkeer maar ook burgerschap en participatie thuis. En onder het kopje 'voorwaarden' vallen tot slot thema's als financiën, openbaar bestuur en veiligheid.

Ook werken we aan een visie waarmee we straks kort en krachtig kunnen aangeven hoe wij Den Haag zien. Elementen die daarin een plaats krijgen zijn de ligging aan zee, de aanwezigheid van parlement en regering en de betekenis voor internationale vrede en veiligheid, evenals de aantrekkelijke (relatieve) kleinschaligheid van de stad, het vele groen en het uitgebreide culturele aanbod. De komende maanden gaan we dit verder uitwerken, mede met hulp van de werkgroepen van de afdeling.

Na deze presentatie gingen de aanwezigen in drie groepjes en met de nodige post-its aan de slag met de thema's werk / economie, cultuur en stadsontwikkeling / milieu / verkeer. Na bijna twee uur kwamen we weer bij elkaar en bracht elke groep verslag uit. Ter afsluiting was er een borrel op het terras van café De Ooievaar. En zo leverde deze gezellige en productieve middag precies dat op waar de programmacommissie op had gehoopt: een flinke lijst met suggesties en programmapunten waar we verder mee aan de slag kunnen.

Planning

De verdere planning ziet er als volgt uit. In september zal de programmacommissie een eerste concept van het programma voorleggen aan de leden. In die bijeenkomst willen we testen of we op de goede weg zijn en of het nog scherper kan. Vervolgens leveren we begin november het programma op en legt het bestuur het voor aan de leden. Eind november wordt het programma door de leden vastgesteld in een ledenvergadering. Daarna halen de campagnecommissie en de lijsttrekker er de speerpunten uit die we in de campagne centraal willen stellen.

Tobias Dander

Suggesties zijn welkom

U kunt ons attenderen op belangrijke ontwikkelingen of mogelijke programmapunten.

Uw suggesties zijn van harte welkom op het volgende adres: programmad66denhaag@live.nl.

Nieuwe leden

WILLEM FRENS

Wat vind je van de sfeer tot dusver?

'Ik vind het gezellig, er wordt veel over politiek gepraat. Vandaag over de aanschaf van JSF vliegtuigen en verder natuurlijk gewoon de gemeentepolitiek.'

Wat zijn jouw onderwerpen, wat je het meest interessant?

'Die vliegtuigen zeker maar ik vind het wel interessant om te zien hoe het politieke proces werkt. Dat maak ik ook wel eens mee in Nieuwspoor.'

Wat doe je daar?

'Het is praktisch naast mijn huis, ik drink daar wel eens een biertje en het leuke is dat politici in die omgeving heel benaderbaar zijn.'

Wat zijn je persoonlijke overwegingen om lid te worden?

'Ik ben het natuurlijk niet overal

mee eens maar als ik kijk naar de verschillende partijen, dan past D66 meer bij mij dan de andere partijen. Het lijkt mij ook leuk om iets te doen in de politiek. Dan moet je in ieder geval beginnen met lid worden.'

Kan je wat concreter zijn in je keuze voor D66? Waarom geen VVD of Groen Links?

'Ik vind een aantal dingen goed aan D66. Zaken als abortus en euthanasie. Verder spreekt hun omgang met ontwikkelingshulp me aan. En dat onderwijs boven aan de prioriteitenlijst staat is heel belangrijk.

Wat ik minder vind is dat D66 soms te weinig oog heeft voor het feit dat de economische motor van Nederland moet blijven draaien. Als voorbeeld geef ik Schiphol. Ik denk dat Schiphol, hoe dan ook, zou moeten uitbreiden als dat goed is voor Nederland. Ook al is het misschien

slecht voor het milieu. Als je geen geld meer hebt om te investeren, kan je ook niet meer investeren in het milieu. Op dat gebied lig ik misschien meer op de lijn van de VVD.'

Maar waarom ben je dan niet op de nieuwe ledenbijeenkomst van de VVD?

'Omdat ik het milieu wel degelijk van belang vindt, ik vind onderwijs en innovatie van groot belang. Het is belangrijk om te investeren in de toekomst.'

Hoe zou je deze grote onderwerpen kunnen vertalen naar lokaal niveau?

'Op dit moment vind ik dat lastig te zeggen. Maar ik durf de uitdaging aan Den Haag op elektriciteitsvlak CO2 neutraal te maken. Daarmee kan je zoveel goodwill kweken dat je er uiteindelijk meer geld mee verdient, dan dat het kost. Normaal gesproken zijn zonnepanelen en windmolens zonder subsidie niet levensvatbaar. Ik kijk vanaf mijn huis op het gemeentehuis uit en zelfs daar liggen geen zonnepanelen op het dak. Ik snap dat niet. Je kweekt goodwill, genereert veel publiciteit die bijvoorbeeld ook weer het toerisme kan stimuleren. Daarbij dien je als voorbeeld voor andere steden.'

Wat hoop je te vinden in het lidmaatschap van D66?

'Laat is eerst maar eens politiek actief worden. Misschien wil ik uiteindelijk in de Gemeenteraad komen als er weer verkiezingen zijn. Wie weet?'

Willem Frens

MARIEKE VONK*Hoe bevalt deze avond?*

'Het was een leuke ervaring omdat ik verwachtingen had over de raadsvergadering, maar die kwamen niet uit. Het leek alsof niemand zat te luisteren, mensen waren langdradig. Dat was heel wonderlijk.'

Hoe lang ben je lid?

'Ik ben in 2003 lid geworden, vlak na moord op Pim Fortuyn. De berichtgeving was zó ongenueanceerd dat ik besepte dat het echt tijd was om lid te worden van een politieke partij. Al van jongs af aan praat ik met mijn vader onder het genot van een fles wijn over politiek en hoe de wereld te verbeteren. Het was tijd om in actie te komen en mijn stem te laten gelden.'

Waarom heb je voor deze partij gekozen?

'D66 staat gaat uit van het individu en hecht veel waarde aan privacy. Daarbij is D66 eigenlijk de enige partij die consistent is in haar standpunten. Er zit een lijn in en je weet wat je er aan hebt. Verder spreekt het liberale mij aan, het zelf beslissen maar ook beseffen dat er een deel is in de samenleving dat niet zo zelfstandig is en meer hulp nodig heeft.'

Wat betekent lokale politiek voor jou?

'Ik heb in Amsterdam politieke cafés georganiseerd waarin het ging over wat er in de stad speelde. Het leukste vond ik het debat wat we hielden over witte en zwarte scholen en de vraag in hoeverre je ouders kan dwingen hun kinderen naar een bepaalde school te laten gaan. Mijn visie op onderwijs is dat iedereen recht heeft op onder-

Marieke Vonk

wijs. Ik vind het erg dat kinderen op zwarte scholen per definitie een achterstand hebben. Een achterstand die weinig te maken heeft met de eigen prestaties maar met de plek waar ze geboren zijn. Dat raakt me. Iedereen moet gelijke kansen krijgen. Wat je er daarna mee doet, dat is aan het individu zelf maar je moet ze wel de kans bieden.'

Zie jij in je eigen wijk ook dingen die een politieke lading hebben?

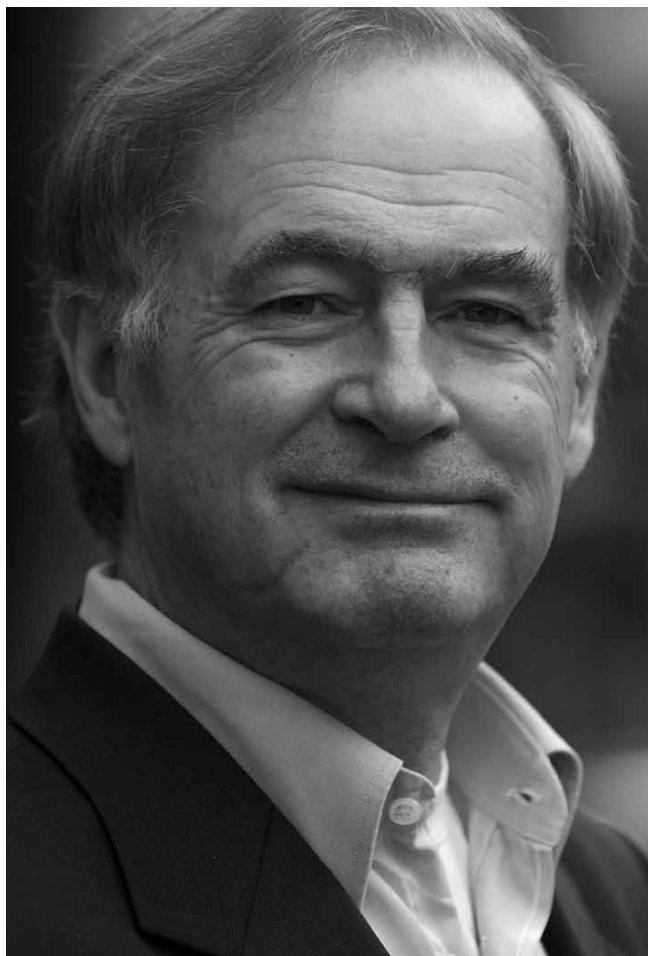
'Jawel maar dan wordt het heel persoonlijk. Over het feit dat je afval één keer in de week buiten moet zet-

ten en dat er geen containers zijn. Het feit dat je je fiets nergens kan neerzetten. In Bezuidenhout waar ik woon, moet je die gewoon tegen een boom zetten wat natuurlijk nergens op slaat. Maar ja, ik kom uit Amsterdam. Hier nemen mensen hun fietsen mee in hun huizen. Heel apart. Ik ben in ieder geval erg benieuwd wat hier de lokale thema's zijn en wat ik daar in kan betekenen. Meedenken in de werkgroepen, het organiseren van een politiek café of input leveren voor de programmacommissie, wat dan ook.'

Malu van Hoorn

De Kardinale vergissing

Midden jaren negentig kreeg de fractie van D66 in de Tweede Kamer hoog bezoek: een bisschoppelijke delegatie onder leiding van kardinaal Simonis. Om het ijs te breken vroeg ik onze gasten welk beeld zij van onze partij hadden. “Laat ik u een eerlijk antwoord geven”, sprak onze hoogste kerkvader, “ik zie D66 als een beginselloze, pragmatische partij, die voortdurend standpunten zoekt waarmee ze populair kan worden. Zo verruimt u de winkelsluitingstijden en bekommert u zich niet om de heilige zondagsrust. Pragmatisme betekent niet veel meer dan opportunisme”. “Eminentie”, antwoordde ik, “het is goed dat u gekomen bent, u slaat de plank volkomen mis. In mijn beleving is de werkelijkheid precies omgekeerd.”

Deze gebeurtenis schiet me weer te binnen nu de verkiezingen voor het Europees Parlement naderen. De schijnheiligheid en het opportunisme in de Nederlandse politiek is ten hemelschreiend, om het episcopaal uit te drukken.

De media tonen zich bezorgd over de geringe electorale belangstelling, waar ze zelf aan hebben bijgedragen door het bestaan van de Europese volksvertegenwoordiging te verzwijgen, als betrof het een aan lagerwal geraakt familielid. Veel nationale politici huilen krokodillentranen en snorren dat Europa toch best belangrijk is.

De Tweede Kamer heeft zich echter lange tijd slapende gehouden als het om de EU ging. Toen de Kamer bijkwam uit de narcose begon zij afstotingsverschijnselen te vertonen. CDA, PvdA en de VVD waren vroeger net als D66 sterk Europees gezinde partijen.

Zij hebben zich evenwel laten meesleuren op de golven van het populisme, nationalisme en anti-Brussellisme. Hoe minder Europa hoe beter. De PvdA is bang dat ze ‘van Kant’ gemaakt wordt door de nationalistische SP. Ter rechterzijde zijn CDA en VVD de politieke gevangenen van de Partij voor de Vrijheid.

Bijna alle partijen in Nederland steken uit electoraal opportunisme hun kop in het zand voor de Europese werkelijkheid. Eigenlijk durft alleen D66 echt haar nek uit te steken. Het gaat ons erom wat de burgers concreet aan Europa hebben. En dat is veel meer dan menigeen denkt! Ons beginselloos en opportunistisch noemen blijft dan ook een Kardinale vergissing.

Bob van den Bos

Politicooloog en politicus, was voor D66 lid van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement, laatstelijk als fractievoorzitter.

Onlangs verschenen: Europa wat heb ik eraan? Wat de EU concreet doet en waarom.
Door Bob van den Bos en Nico Wegter. Crisisprijsje: € 7,50. Een ‘must’ voor elke D66er !
Ook te bestellen via campagne@d66.nl

North Sea Regatta - Scheveningen

19 mei t/m/ 1 juni

Foto: GirlsOnboard

Agenda

Wanneer

23 mei
04 juni

Wat

Campagnedag in teken van de EU, meer info volgt via website
Europese verkiezingen - uitslagenavond

Waar

zie site
zie site

Kijk voor de meest actuele agenda, tijden en locaties op www.d66denhaag.nl

Colofon

Buitenhof is het afdelingsblad van D66 Den Haag. Het blad bevat nieuws van en over de afdeling, bestuur en fractie. De redactie streeft naar een mix van informatieve en opiniërende artikelen. De afdeling is op geen enkele wijze verantwoordelijk voor de inhoud van de artikelen. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt uitsluitend bij de redactie. De redactie bestaat uit Tobias Dander (hoofdredacteur), Karel Feenstra, Gert van IJperen, Charlotte Meindersma, Arthur van der Sande, Tjerk Heringa en Malu van Hoorn.

U kunt de redactie bereiken via: D66, Spui 70, 2511 BT Den Haag. E-mail: redactie@d66denhaag.nl.

Karel
Feenstra

Tobias
Dander

Charlotte
Meindersma

Gert
van Yperen

Tjerk
Heringa

Malu
van Hoorn

Arthur
van der Sande

D66 Den Haag

Afzender: D66, Spui 70, 2511 BT Den Haag